

Vraag nr. 175
van 21 maart 2002
van de heer JOHAN DE ROO

Rattenbestrijding – Deprivatisering

In juni 1999 besliste de Vlaamse regering om de rattenbestrijding op de Vlaamse waterlopen te deprivatiseren. Op die manier neemt de Vlaamse overheid de verdeling van ratten in eigen beheer.

1. Hoeveel personeelsleden zijn in de Vlaamse Gemeenschap tewerkgesteld inzake rattenbestrijding ?
2. Wat waren de gevolgen van deze deprivatisering ?
3. Hoe wordt deze deprivatisering geëvalueerd ?

Antwoord

De vorige Vlaamse regering besliste om de rattenbestrijding langs de waterwegen en de onbevaarbare waterlopen van eerste categorie in eigen beheer uit te voeren. De bestrijdingsopdracht, de te bereiken resultaten en de controle op de restpopulatie zijn vastgelegd.

De afdeling Water heeft zichzelf opgelegd om de muskusratten enkel nog met mechanische middelen te bestrijden, terwijl volgens het bestek voor de geprivatiseerde opdrachten ook nog giftige lokazen waren toegelaten. De voorwaarden waaronder de bestrijding van muskusratten in eigen beheer wordt uitgevoerd, zijn dus strenger dan deze opgenomen in het bestek van 1999 voor de geprivatiseerde opdrachten. Hierdoor wordt de opdracht milieuvriendelijker, maar arbeidsintensiever.

1. Om overeenkomstig deze opdracht de bestrijding van de muskusrat, de bruine rat en de beverrat te kunnen uitvoeren, zijn bij de afdeling Water 90 rattenbestrijders tewerkgesteld. Zij worden gecoördineerd door vier personeelsleden. Daarenboven zijn zes ervaren rattenbestrijders uitsluitend met prospectie en controletaken belast.

Voor de beleidsmatige, administratieve, logistieke en boekhoudkundige aspecten wordt bovendien via parttime inzet in totaal voor vier VTE gepresteerd (*VTE : voltijds equivalent – red.*).

2. Begin 1999 werden na een algemene offerte-vraag de prijzen van de voordeligste biedingen bekend. De gemiddelde eenheidsprijs voor een bestrijding volgens het lintenbestek was 3,607 euro (145,50 frank)/lm waterloop (incl. BTW) (*lm : lopende meter – red.*).

Voor de totaliteit van de waterlopen in beheer bij het Vlaams Gewest gaat het om 1.578 kilometer bevaarbare en 1.191 onbevaarbare waterlopen eerste categorie, of samen 2.769 kilometer waterloop. Dit is voor 9.987.369 euro (402.889.500 frank) per jaar. In dit scenario stond de overheid bovendien nog blijvend in voor het toezicht op en de controle van deze opdrachten en moesten algemene coördinerende en beleidsvoerende taken eveneens uitgevoerd worden.

De bestrijding in eigen beheer wordt nu, alles inbegrepen, jaarlijks op ± 4.957.870 euro (± 200 miljoen frank) begroot.

De controles op de restpopulatie in 2001 hebben aangetoond dat de resultaatsnorm langs de waterlopen in beheer bij het Vlaams Gewest gehaald werd. Dit steekt schril af tegen het resultaat dat in het verleden behaald werd door de privé-firma's. Een paar vergelijkbare controles op waterlopen vroeger behandeld door privé-firma's en nu in eigen beheer, geven volgende resultaten.

– Bekken van de Brugse polders

Controle privé-firma, 16 mei 1997 – Isabel-lavaart in Knokke-Heist, 61 muskusratten. Controle eigen beheer, 22 november 2000 – Isabellavaart in Knokke-Heist, 2 muskusratten.

– Demerbekken

Controle privé-firma, 23 januari 1998 – Zwart Water in Molenstede, 14 muskusratten. Controle eigen beheer, 12 december 2001 – Zwart Water in Halen, 0 muskusratten.

Benedenscheldebekken

Controle privé-firma, 16 januari 1998 – Verlegde Schijns in Antwerpen, 63 muskusratten. Controle eigen beheer, 12 november 2001 – Antitankkanaal in Stabroek, 2 muskusratten.

– Dijle en Zennebekken

Controle privé-firma, 22 augustus 1997 – Zuunbeek in Sint-Pieters-Leeuw, 35 muskusratten. Controle in eigen beheer, 24 oktober 2001 – Willebroekse Vaart in Halle, 0 muskusratten.

Conclusie

Op het vlak van de rattenpopulatie tonen de resultaten van de controles van de restpopulatie aan wat de gevolgen van de deprivatisering zijn. Deze evaluatie is dus uitermate positief. Op financieel vlak hebben de cijfers uit de kostprijsvergelijking weinig bijkomende toelichting nodig.

3. Door de afdeling Water werden in het jaar 2000 in totaal 39.394 muskusratten gevangen. In 2001 waren dat er 42.802.

Een belangrijk aantal ratten wordt gevangen in de bufferzone langs de waterlopen van het Vlaamse gewest, dit is langs de tweede en derde categorie onbevaarbare waterlopen in beheer bij de provincies en de gemeenten. Om de norm op de eigen waterlopen te halen, is de afdeling Water verplicht een ruime bufferzone te behandelen.

Het voortdurend groot aantal gevangen ratten wijst op een belangrijke instroom vanuit provinciale en gemeentelijke waterlopen. Controles in 2001 uitgevoerd langs deze waterlopen in samenwerking met de provincies, hebben aangetoond dat hier nog een zeer grote rattenpopulatie aanwezig blijft.

De provincies worden via de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Gewest aangezet om eveneens resultaatgerichte rattenbestrijding uit te voeren.